

עת"א 56597/05/15 - רומן רזנפלד נגד מדינת ישראל - שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
עת"א 56597-05-15 רזנפלד(אסיר) נ' מדינת ישראל - שירות בתי הסוהר 21 יולי 2015
בפני כב' הרכב השופטים:
י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]
ש.שטמר, שופטת בכירה
ס.ג'יוסי, שופט

העותר:

רומן רזנפלד (אסיר)
ע"י ב"כ עוה"ד רומן קלוגרמן
מטעם הסניגוריה הציבורית

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל - שירות בתי הסוהר
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
ע"י ב"כ עוה"ד גב' עירין אייזנגר

החלטה

א. בפנינו עתירה נגד החלטתה של וועדת השחרורים (להלן: "**הוועדה**"), לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001 (להלן: "**החוק**") בראשות כב' השופט (בדימוס) ד"ר מרדכי ארגמן, מיום 17.5.15, אשר דחתה את בקשתו של העותר לשחרור מוקדם.

ב. העותר מרצה עונש מאסר בפועל של 30 חודשים מאז תאריך 12.4.13 וזאת על פי גזר דין מיום 3.11.13. מועד שחרורו המוקדם של העותר היה אמור להיות ביום 27.11.14.

מועד שחרורו המנהלי המלא הינו ביום 28.09.15.

ג. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

בת"פ 10871-04-13, של בית המשפט בראשון לציון, הורשע העותר, יליד 1991, לפי האישום הראשון, בכך שבתאריך 21.3.2013 הוא הגיע לבית בראשון לציון, טיפס לקומה השנייה, וניסה להיכנס לדירה דרך חלון הסלון.

כמו כן הורשע העותר בגין האישום השני שבאותו כתב אישום בכך שבתאריך 23.03.2013 הוא הגיע לבית בראשון לציון, טיפס לחלון דירה בקומה הראשונה, ונטל מן הדירה ארנק ובו כרטיסי אשראי, כסף מזומן,

מפתחות רכב, ותכשיטים.

ד. בת"פ 25015-04-13 של בית המשפט השלום בראשון לציון הורשע העותר בגין כך שהפר את תנאי שחרורו במסגרת עמ"י 50175-03-13, כאשר בתאריך 08.04.13, נמצא כשהוא הולך ברחוב בראשון לציון, בניגוד לתנאי שחרורו.

ה. העבירות בהן הורשע העותר הינן:

התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע- לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין - התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

ניסיון התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע-עבירה לפי סעיף 406(ב)+סעיף 25 לחוק העונשין.

גניבה - לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

הפרת הוראה חוקית - לפי סעיף 287(א) של חוק העונשין.

ו. בית משפט השלום ציין בגזר דינו מיום 03.11.2013 את עברו הפלילי של העותר, בהפנותו להרשעה קודמת של העותר בת"פ 47166-03-11, מיום 7.9.11 ובו נגזרו על העותר 16 חודשי מאסר בפועל וכן 10 חודשי מאסר על תנאי. צויין באותו גזר דין, כי העותר ביצע את העבירות זמן קצר לאחר שחרורו ממאסרו הקודם, שנגזר עליו ביום 15.6.10, בת"פ 4074-09 של בית משפט השלום בראשון לציון.

גם את העבירות שבגינן מרצה העותר את עונש המאסר כיום, הוא ביצע זמן קצר לאחר שחרורו מן המאסר שהוטל עליו בת"פ 47166-03-11, תוך הפרה של תנאי השחרור שנקבעו לו.

ז. בית המשפט השלום בראשון לציון, כיבד את הסדר הטיעון בין העותר לבין המדינה בת"פ 10871-04-13 וגזר על העותר ביום 3.11.13 25 חודשי מאסר בפועל, הפעיל את המאסר המותנה בן 10 החודשים שהוטל על העותר בת"פ 47166-03-11 - 5 חודשים בחופף ו-5 חודשים במצטבר. בסך הכל על העותר לרצות 30 חודשי מאסר בפועל.

ח. סעיף 3 של החוק, קובע, כי אסיר הנושא עונש מאסר לפרק זמן העולה על שישה חודשים, ואשר ריצה לפחות 2/3 מתקופת מאסרו:

"רשאית ועדת שחרורים, לבקשתו, לשחררו על-תנאי מנשיאת יתרת תקופת המאסר; ואולם לא תשחרר ועדת השחרורים אסיר כאמור, אלא אם כן שוכנעה כי האסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור" (ההדגשה שלנו).

ט. בהחלטתה מיום 17.05.2015, דחתה הוועדה את בקשתו של העותר לשחררו על תנאי ממאסר, לאחר ששקלה את השיקולים המופיעים בסעיף 9 של החוק.

הוועדה הגיעה למסקנה שבנתונים הקיימים, יש לדחות את הבקשה לשחרור מוקדם וזאת מן הטעמים הבאים:

1. לעותר ניתנה הזדמנות קודמת על-ידי ועדת השחרורים וביום 16.2.11 שוחרר העותר בהתאם לתכנית שיקום שהוכנה עבורו. כבר ביום 20.03.11 ביצע העותר את העבירות שעניין גניבה ודרישה באיומים בגין כאמור כבר לעיל נדון ביום 7.9.11, ובין השאר נגזר עליו מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים.

משמע, לא היה בתכנית השיקום כדי להרתיע את העותר מלחזור לסורו זמן קצר לאחר שחרורו ממאסרו הקודם.

2. התנהגות העותר במהלך ריצוי מאסרו הייתה רצופה עבירות משמעת. העותר, הועמד לדין משמעתי ולא שולב בסבב חופשות.

3. כאמור, על העותר הושת בגזר הדין מיום 3.11.13 קנס בסך 1,000 ₪, וכן פיצוי למתלונן בסך 4,000 ₪ ואולם אלה טרם שולמו עד היום.

הוועדה מציינת בהחלטתה כי: **"הגיעה למסקנה ששחרורו המוקדם של האסיר עלול לסכן את שלום הציבור ובטחונו ולפיכך דוחה הועדה את הבקשה"** (עמ' 7 ש' 30-31).

י. העותר ממאן להשלים עם החלטת הועדה וביום 29.05.2015 הגיש בא-כוחו את העתירה המונחת לפנינו.

יא. נטען בעתירה, כי החלטת הועדה היא בלתי סבירה באופן קיצוני במידה המצדיקה את התערבותו של בית משפט זה.

יב. עוד נטען בעתירה, כי הועדה לא נתנה את המשקל הראוי להליך השיקומי אותו עבר ועובר העותר.

לטעמו, התעלמו נימוקי הועדה לחלוטין מן המסלול השיקומי והשינוי שחל באורח חייו של העותר במהלך תקופת המאסר הנוכחי.

יג. עוד טען העותר, כי הועדה התעלמה מפרק הזמן שחלף ממועד עבירת המשמעת האחרונה מ-10/2014, השתתפותו הפעילה של העותר במסגרות הטיפוליות שהוצעו לו ע"י גורמי שב"ס, והעובדה שאי-תשלום הקנס והפיצוי נובע מחסרון כס של העותר בתקופת מאסרו.

יד. נטען עוד בעתירה, כי הועדה התעלמה מפרק הזמן שחלף ממועד שחרורו המוקדם המנהלי (27.11.14), ומן התהליך השיקומי אותו עבר בפרק זמן זה לצורך הכנת התוכנית ע"י רש"א (סה"כ 6 חודשים). תכנית זו מביאה בחשבון כך נטען, את הצרכים הטיפולים של העותר, את הנזקקות הטיפוליות העתידית, וגילו הצעיר, וזאת תוך התחשבות ושימת דגש על השינוי אותו עבר במהלך מאסרו הנוכחי באורחות חייו, לצד הצורך בהמשך שילובו של העותר בקהילה לאחר שחרורו.

טו. עוד הצביע העותר על חשיבותה של תכנית רש"א והאופק השיקומי הנשקף ממנה.

כך היה מקום, כך לטענת ב"כ העותר, ליתן את הדעת למגוון הקורסים שעבר העותר בתקופת מאסרו והקבוצות הטיפוליות בהן נטל חלק, לרבות השתתפותו בקבוצת שליטה בכעסים, טיפול באמצעות בעלי חיים, קבוצת העצמה, קבוצת צעדים, חוג אומנות ויציאה לספריה.

טז. כמו כן טען העותר, בהפנותו לעת"א 15945-12-11 (מחוזי-חיפה) **היועץ המשפטי לממשלה נ' מוחמד עויס**, (21.12.2011), כי רמת השכנוע, ששחרורו המוקדם של אסיר לא יסכן את שלום הציבור, אינה ואף לא יכולה להיות ברמת וודאות מוחלטת. הועדה אינה אמורה לשאול את עצמה האם האסיר היה מסוכן שעה שנדון למאסר. השאלה הניצבת לפתחה של הועדה היא עכשווית: האם האסיר עודנו מהווה סכנה ממשית לציבור?

יז. בסיכום טען העותר, כי הועדה לא איזנה בעניינו, במידה סבירה, בין השיקולים השונים, בעד ונגד שחרורו.

יח. בישיבה שהתקיימה בפנינו ביום 9.7.15 חזר ב"כ העותר על תמצית הנימוקים, כפי שהופיעו בעתירה. לטעמו של ב"כ העותר חרגה החלטתה של הוועדה באופן קיצוני מן הסביר, תוך התעלמות למעשה מן התכנית השיקומית שהונחה בפניה, והוכנה ע"י רש"א, חרף העובדה שהתכנית מנומקת ומפורטת וכוללת פן טיפולי נרחב, פרטני, קבוצתי ותעסוקתי, ולא היה מקום לדחות תכנית שכזו.

יט. לטעמו של ב"כ העותר, התנהגותו הכללית של העותר לאורך תקופת מאסרו, ותוכנית רש"א, היה בהן כדי להצדיק את שחרורו המוקדם. את העובדה ששילובו של העותר בהוסטל נמנע מחמת חוסר תקנים

אין לזקוף לחובתו.

כמו כן הפנה בא כוח העותר לטופס 903 ממנו עולה, כי עבירת המשמעת האחרונה של העותר נעברה כשבעה חודשים עובר לדיון שהתקיים בפני הועדה.

כ. מנגד סברה ב"כ המשיבה, כי החלטת הועדה סבירה ואין מקום להתערב בה, הואיל ומדובר במאסר שלישי. מן המאסר השני שוחרר העותר על ידי הועדה עם תכנית שיקומית, וחודש לאחר מכן ביצע עבירה נוספת, הופקע לו השליש, והופעל מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד כנגדו.

עוד ציינה ב"כ המשיבה את העובדה שהעותר לא שילם את הפיצוי לקורבן העבירה וכן הצביעה על עבירות המשמעת שביצע במהלך מאסרו.

כא. לאחר שנתנו דעתנו, לטיעוניהם של ב"כ שני הצדדים, ולאחר שעיינו בתכנית השיקומית שהוכנה על-ידי רש"א, בכתבי האישום שלפיהם הורשע העותר, המידעים שהוגשו לנו והרשעותיו הקודמות של העותר, מסקנתנו היא כי החלטת הועדה הדוחה את בקשתו של העותר לשחרור על תנאי ממאסר מנומקת וסבירה במידה הנדרשת, וכידוע, אל לו לבית המשפט להתערב בהחלטת הועדה כאשר זו אינה חורגת ממתחם הסבירות.

כב. כפי שכבר צוין בעת"א (מחוזי-חיפה) 49490-05-13, מואמן אבו דקה נ' מדינת ישראל (10.7.13), פסקה כ"ז:

"שהתערבות בית המשפט המחוזי בהחלטתה של וועדת השחרורים מצטמצמת למקום בו נפל בהחלטה פגם בגין אחת העילות המוכרות במשפט המנהלי, או כאשר קיימת חריגה ממשית ממתחם הסבירות".

עיינו: רע"ב 8040/12 אבו סיף נ' היועץ המשפטי, בפסקה 13 (לא פורסם, [פורסם בנבו]), 26.12.2012:

"התערבותו של בית המשפט המחוזי בהחלטתה של ועדת השחרורים, בעניינים כגון דא, מצטמצמת אך למקום בו שוכנע בית המשפט כי נפל בה פגם, בשל אחת העילות המוכרות במשפט המנהלי, לרבות חריגה ממשית ממתחם הסבירות...".

עוד נקבע בהחלטה שניתנה מלפני מספר חודשים ברע"ב 757/13 אסולין נ' ועדת השחרורים, בפסקה 9 (לא פורסם, [פורסם בנבו]), 24.3.2013:

"תפקידו של בית המשפט הדין בעתירת אסיר אינו להחליף את שיקול דעתה של ועדת השחרורים בשיקול דעתו שלו, אלא רק לבחון אם זו שקלה את כל השיקולים הרלבנטיים

ואיזנה ביניהם כראוי....".

כג. בעניינו של העותר רשאית הייתה הוועדה להגיע למסקנה אליה הגיעה ולקבוע שלא ניתן להיעתר לבקשתו של העותר לשחרור מוקדם, בשים לב לנסיבות המקרה, חומרת העבירות בגין נדון העותר למאסרו הנוכחי, ונוכח הרשעותיו הקודמות המחזקות את המסקנה בדבר מסוכנותו. זאת בנוסף למידעים שהונחו בפני הוועדה.

כד. כידוע, אין לאסיר זכות קנויה לשחרור מוקדם. תנאי לשחרור מוקדם הוא כי על האסיר להוכיח שהוא ראוי להשתחרר, וכי שחרורו לא יסכן את שלום הציבור כאמור בסעיף 3 של החוק, ובהתאם לשיקולים המנויים בסעיף 9 של החוק, ועיינו בע"א 2/83 **ועדת השחרורים נ' אסיאס**, פ"ד ל"ז (2), 688.

כה. החוק מוסיף ומפרט את השיקולים שעל הוועדה לשקול במסגרת בחינת התממשותם של התנאים המוקדמים הנדרשים לצורך שחרור על-תנאי.

סעיף 9 של החוק קובע, כי **"בבואה להחליט אם ראוי אסיר לשחרור על-תנאי, תשקול הוועדה את הסיכון הצפוי משחרורו של האסיר לשלום הציבור, לרבות למשפחתו, לנפגע העבירה, ולביטחון המדינה, את סיכויי שיקומו של האסיר ואת התנהגותו בכלא"**.

כן מונה הסעיף את הנתונים שעל הוועדה להביא בחשבון לשם כך, ומציין, בין השאר, כי על הוועדה להביא בחשבון את סוג העבירות בגין נושא האסיר עונש מאסר, לרבות נסיבות ביצוען, חומרתן, היקפן, ותוצאותיהן, וכן הקלה בעונש אם ניתנה מידי הנשיא (סעיף 9(1)).

עוד יש להביא בחשבון דיונים קודמים בוועדות בעניינו של האסיר, והחלטות שניתנו בהם (סעיף 9(4)); וכן את התנהגותו של האסיר בבית הסוהר במהלך תקופת מאסרו (סעיף 9(6)); חוות-דעת שניתנו אודותיו, כמו גם נתונים אישיים נוספים אודות של האסיר (סעיפים 9(8) ו-9(10)).

כו. הוועדה הגיעה לכלל מסקנה כי העותר לא הוכיח את קיומם של שני התנאים, שחייבים להתקיים על מנת שניתן יהיה להורות על שחרורו המוקדם. דהיינו, שהוא ראוי לשחרור וכי שחרורו לא יסכן את שלום הציבור.

בבחינת עניינו של העותר הביאה הוועדה בחשבון גם את הנסיבות הפרטניות של העותר, כגון גילו הצעיר, הרשעותיו הקודמות ותכיפותן, דיונים קודמים בוועדות בעניינו של העותר, התנהגותו השלילית במהלך מאסרו, מסוכנותו, וחומרת מעשיו.

החלטתה של הוועדה מנומקת ושקולה, והיא מבוססת היטב על החוק ועל הפסיקה לעניין שחרור מוקדם

ממסר.

כז. יודגש, כי בית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים אינו פועל כערכאת ערעור על החלטת הוועדה, אלא הוא בוחן את החלטת הוועדה בהתאם לכללי המשפט המנהלי. מכאן שהתערבותו של בית המשפט בהחלטת הוועדה תיעשה רק במקרים בהם קמה עילה מאלה המאפיינות את המשפט המנהלי.

כאמור, על בית המשפט לשמור על מרחב שיקול הדעת של הוועדה בהחלטתה לגבי שחרור אסירים, ולהתערב בהחלטותיה רק אם הן לוקות בחוסר סבירות קיצוני.

כח. העותר מפנה לעת"א 15945-12-11 (מחוזי-חיפה) **היועץ המשפטי לממשלה נ' מוחמד עויס** (21.12.2011) בציינו, כי נקבע שם שלא ניתן להגיע לרמת וודאות של 100% לגבי איזון מסוכנותו של האסיר, עם שחרורו.

אכן, הגעה לרמת וודאות של 100% בכל הנוגע לאיזון מסוכנותו של העותר איננה מציאותית, אך עברו של העותר מלמדנו שגם כאשר העותר היה תחת פיקוחה של תכנית שיקום, כאשר קוצר מאסרו הקודם בן 16 החודשים, הפר העותר את תנאי שחרורו וביצע עבירות נוספות.

אמנם, אין בנתון זה בלבד כדי להעיד על המסוכנות הנשקפת מן העותר, אך מצטרפת לכך התנהלותו של העותר בתוך כותלי הכלא המחזקת את המסקנה בדבר המסוכנות הנשקפת ממנו לציבור.

כט. העותר מרצה כיום עונש מאסר בפועל לתקופה 30 חודשים וזאת לאחר שהופעלו 10 חודשי מאסר על תנאי אשר היו תלויים ועומדים כנגדו בגין אותו סוג עבירות שבגין נשפט בעבר והוטלו עליו אז 16 חודשי מאסר בפועל מהם שוחרר שחרור מוקדם.

נראה איפוא שאין על העותר מורא החוק, והדבר בא לידי ביטוי בכך שהפר את תנאי השחרור וביצע את העבירות נשוא מאסרו זה.

ל. על מנת לקבל את התמונה המלאה באשר להתנהלותו של העותר נציג את העבירות הקודמות בהן הורשע, והעונשים שהוטלו עליו לפי גיליון הרשעות קודמות:

· העותר הורשע לראשונה בשנת 2008 כשהוא כבן 17 בבית המשפט לנוער בראשון-לציון, בעבירה של קבלת נכסים שהושגו בעוון לפי סעיף 412 לחוק העונשין.

· בת"פ 4074-09 של בית המשפט השלום בראשון לציון, הורשע העותר ביום 15.6.10 ב-16 עבירות שכללו עבירות תקיפה, דרישה באיומים של רכוש, הונאה בכרטיס חיוב וגניבה, בגין הוטלו על העותר העונשים הבאים: 26 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים שלא יעבור עבירות רכוש או אלימות מסוג פשע או עבירה של דרישת נכס באיומים, ומאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים שלא יעבור עבירות רכוש או אלימות מסוג עוון.

· בת"פ 47166-03-11 של בית המשפט השלום בראשון לציון הורשע העותר ביום 7.9.11 בעבירות גניבה ודרישה באיומים של רכוש ובגין הוטל עליו מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים, תוך הפעלת המאסרים המותנים שהיו תלויים ועומדים כנגדו באופן ששני המאסרים המותנים הופעלו בחופף האחד לשני, מתוכם חודשיים בחופף לעונש המאסר בפועל שנגזר על העותר, והיתרה במצטבר, כך שבסך הכל נגזר על העותר לרצות אז 16 חודשי מאסר בפועל.

בנוסף, נדון העותר באותו גזר דין למאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים שלא יעבור עבירה נוספת מן העבירות בהן הורשע, וזהו המאסר המותנה שהופעל בגזר הדין שבגינו נושא העותר את מאסרו הנוכחי.

לא. מסקנתנו היא כי צדקה הועדה משצינה, כי מדובר באסיר שכבר שוחרר בעבר שחרור מוקדם ולא למד את הלקח.

מעיון בהרשעותיו הקודמות של העותר וגזרי הדין שניתנו כנגדו, נראה שקיימת הסלמה בחומרת מעשיו של העותר על פני השנים.

לא שוכנענו, בנסיבות העניין שבפנינו, שיש בתוכנית השיקום המוצעת כדי לאיין את מסוכנותו של העותר.

לב. לסיכום: לא נפל כל פגם בהחלטת המנומקת של הוועדה ואין כל הצדקה להתערבותנו בהחלטה זו, ולפיכך אנו דוחים את העתירה.

בהסכמת באי-כוח הצדדים **אנו מורים למזכירות בית המשפט** להמציא את העתק ההחלטה בדואר אל הסניגור (עו"ד רומן קלוגרמן), לפמ"ח-פלילי (עו"ד גב' ע. אייזינגר), וכן לעותר ע"י שב"ס - מחלקת האסיר.

המידעים החסויים (המסמך שמסומן ב') יוחזרו לידי באת כוח המשיבה (עו"ד גב' ע. אייזינגר) בלשכת האב"ד, ולשם כך עליה לפנות לעוזר המשפטי.

ניתנה היום, ה' באב תשע"ה, 21 יולי 2015, בהעדר הצדדים.

סארי ג'יוסי, שופט

שושנה שטמר, שופטת

יגאל גריל, שופט בכיר (אב"ד)